

Laura Sagnier

Investigadora

“L’arribada del primer fill trenca la igualtat en les parelles”

■ “En el 62% dels casos, les dones ho fan tot o molt més que els homes en les tasques de la llar i la cura dels fills”

■ “Les dones s’arrisquen a carregar una llosa que va creixent i les esclafa cap als 45 anys; als 49 estan esgotades”

Rosa M. Bravo

Barcelona

Laura Sagnier té més de 35 anys d'experiència en anàlisi de dades i mercats a la consultoria PRM Market Intelligence i el 2013 va començar a investigar com les dones aborden la conciliació a l'Estat espanyol. Les seves anàlisis, a partir de l'enquesta a milers de dones i d'homes, han cristal·litzat en dos estudis publicats el 2016 i el 2023. També ha fet dues anàlisis similars a Portugal.

Què la va empènyer a abordar aquestes investigacions?

Som tres germanes i tenim totes filles. Vaig decidir que si als meus clients els serveix la informació que els dono per establir l'estratègia de la seva companyia, potser a les meves filles, amigues, nebodes els servirà per prendre millor les decisions a la seva vida, però mai vaig pensar que Deusto publicaria el llibre el 2016. A més, Paidós va publicar l'assaig novel·lat que vaig escriure a l'Escola d'Escriptura de l'Ateneu Barcelonès, on em vaig apuntar per aprendre una mica més a escriure.

Quina metodologia ha fet servir en les investigacions?

En la del 2016 vaig entrevistar 2.600 dones representatives d'Espanya. En l'estudi del 2023 vaig entrevistar 1.000 homes i 1.000 dones. Aquests estudis tenen una validesa de deu anys, perquè la societat no canvia tan ràpidament.

I d'aquestes investigacions, fetes en diferents etapes, quina conclusió en treu?

De conclusions n'hi ha moltíssimes. Puc parlar de conclusions al món laboral, al món de la parella, al que passa amb el cicle de la vida. Però el que més em

preocupa és que o aconseguim que la gent resolgui el problema que hi ha en moltes llars o les dones no avançaran més.

Quin és aquest problema?

A Espanya ja tenim un marc legal completament igualitari. Potser es podria avançar més en quants diners es destina a cada política i si s'estan fent bé les coses o no. Llavors, jo em preguntava per què si les dones ja podem estudiar, podem votar, podem obrir comptes, per què encara n'hi ha tan poques als càrrecs directius. I jo tenia molts clients que també s'ho preguntaven perquè en moltes empreses estan fent uns plans d'igualtat molt ben fets. Hi ha

Tenen la salut física i mental molt destruïda, i una relació molt dolenta amb la seva parella

alguns problemes de sostre de vidre, i per això jo crec que les quotes han de resoldre una part d'aquest problema. Estic convençuda que quan la dona arriba als llocs de comandament, sobretot si ha tingut fills, s'ho organitza tot d'una manera molt més amable en relació amb la resta de fronts oberts. Si no tenen fills acostumen a replicar el que han vist en els homes.

A quins fronts es refereix?

Em refereixo a tres temes que les dones decidim, en principi lliurement, si agafem o no. Estar activa al mercat de treball és un front. Després, si vivim en parella. I finalment, si volem te-

nir fills. I aquests tres fronts importen molt a la vida de les dones. Una de les conclusions de la primera investigació és que dels 18 als 64 anys hi ha tres edats que són clau en la vida de les dones: els 26, els 40 i els 50.

Per què? Què passa en cadascuna d'aquestes edats?

Dels 18 als 26, any amunt, any avall, pràcticament les dones no tenen aquests fronts. Estan estudiant, la majoria viuen a casa dels pares, mentre que el 31% té feina remunerada, el 20% viuen en parella i el 6% tenen fills. És una etapa en què és molt important que les dones es concentrin a saber el que volen i el que no. Dels 26 als 40 és una etapa molt divertida perquè és de construcció. El 66% de les dones treballen, el 61% viuen en parella i el 40% tenen fills. L'etapa més complexa és dels 41 als 49, perquè el 78% de les dones tenen dos o tres fronts. I aquests ja no estan al principi, on tot és més bonic, sinó que ja fa molt temps que fas la mateixa feina, i si no t'agrada molt ja te n'has cansat. Amb la parella ja t'has donat dels problemes. I molts fills comencen a estar en l'adolescència.

Les dones al final de la tercera fase, als 49 anys, com estan?

Estan esgotades. Si en l'anterior etapa les que tenen parella era el 72%, en aquesta disminueix al 67%. A partir dels 50, unes quantes parelles han caigut pel camí. I després, moltes dones deixen la feina remunerada. Algunes, perquè moltes empreses, a partir dels 50, prescindeixen d'elles, quan aquestes tenen experiència i disponibilitat perquè estan lliures de la càrrega dels fills, si en tenen. I estan acostumades a gestionar tants problemes que la gestió, si no l'han après a la universitat, l'han après a la vida.

Laura Sagnier, fotografiada la setmana passada a Barcelona ■ ORIOL DURAN

I les empreses no l'aprofiten, aquesta experiència.

L'edatisme està fent estralls, també en els homes, però jo em centro en les dones. Una altra dada preocupant és que a partir dels 50 anys, el 83% de les dones tenen fills, i entre els 40 i els 50 només tenen fills el 71%. Això vol dir que ara hi ha menys dones que tenen fills.

I els homes, com contribueixen a l'esgotament de les dones?

Aquest esgotament ve molt marcat perquè les dones assumeixen càrregues que no els pertocquen. I per això vaig crear el concepte de llosa de formigó.

El concepte de sostre de vidre està molt estès, molt aplicat al món laboral. A què es refereix amb la llosa de formigó?

El sostre de vidre existeix dins de les empreses. Però no afecta tanta gent, perquè de llocs directius no n'hi ha tants. En canvi, en les parelles formades per un home i una dona, les majoritàries, segons l'estudi del 2016 en un 32% dels casos ella fa tot el que té a veure amb les feines de la casa i la cura dels fills. En

un 38% ella fa una part major. En un 28% les parelles són coresponsables i en un 2% ell fa més coses que ella. I la gran majoria d'aquestes dones estan actives al mercat laboral i paguen la meitat de les factures.

Ells, a què dediquen aquest temps extra que tenen?

A carregar les piles o a escalfar la cadira a la feina per arribar a casa quan els nens ja han sopat.

Això encara passa...

El 2016, en el 70% de parelles. És el que he definit com la llosa de formigó. Vaig publicar una vinyeta amb aquest concepte en col·laboració amb l'il·lustrador Javier Royo i la va publicar el 2021 el diari *El País* amb un article meu que es deia “Per què en diuen sostre de vidre quan és una llosa de formigó?”. A partir d'aquí moltes dones em van escriure a les meves xarxes socials dient que elles són les de la llosa de formigó, i preguntant-me com se la poden treure. I donaven uns testimonis que em feien plorar. Hem de canviar això, perquè si no mai tindrem les mateixes oportunitats a la vida.

El perfil

Dues vides

Laura Sagnier (Barcelona, 1966) diu que la seva vida professional té dues parts diferenciades. Llicenciada en ciències econòmiques i empresarials, ha treballat durant 35 anys a la consultoria PRM Market Intelligence, que fa estudis de mercat en 50 països. Va arribar a dirigir l'empresa, però l'alt ritme de feina, amb jornades superiors a les 12 hores, li van passar factura. Compaginava la feina amb la vida personal i familiar: dues filles i dos fills més del seu marit. Tot i declarar-se enamorada de la seva feina, i de tenir una parella amb qui organitza la vida a casa de manera equitativa, va haver de fer una aturada per estrès als 47 anys. Es va plantejar llavors començar a estudiar com concilien la vida familiar i laboral les dones en general amb el mateix mètode i personal amb què emprèn estudis de mercat, i la constatació que falta molt per recórrer ha fet que a Sagnier li agradi definir-se com a activista per l'equitat i divulgadora dels reptes de ser dona avui. Al seu web ofereix diferents eines per ajudar a identificar com d'equitativa és una parella a l'hora d'abordar les feines de casa i les cures, i s'ha aliat amb l'il·lustrador Javier Royo per difondre el concepte de llosa de formigó. El seu objectiu és contribuir a erradicar aquesta diferència que castiga les dones encara avui.

En l'estudi del 2023 va veure que canviava alguna cosa, respecte de les dades del 2016?

El 2023 aquest 70% de dones que ho fan tot o molt més que els homes ha passat a ser el 62%. Les que ho fan tot s'han reduït a gairebé la meitat, del 32% al 17%, i els casos en què ella fa més que ell han augmentat del 38% al 45%. I les parelles coresponsables han passat del 28% al 36%. Millorem, i això és bo, però a aquest ritme trigarem com a mínim dues generacions perquè la igualtat a casa sigui una realitat.

La càrrega mental on la situem?

Aquí dins. Comparant-ho amb el món de l'empresa, les dones som el director general de les famílies. I a la majoria de dones els agrada, es pensen que organitzen millor que l'home.

També les dones tenim part de la culpa d'això, doncs.

Molta, però el que passa és que la societat ens ha portat cap aquí. I això per mi és molt important. No es tracta de culpar les dones, es tracta de dir que si

Moltes dones agafen excedències o reduccions perquè és més fàcil canviar de feina que de parella

estan en aquesta situació s'arrisquen a carregar una llosa que va creixent perquè als 40 anys han incorporat fills i treball amb més responsabilitats i als 45 o 47 la llosa les ha esclafat. Això és el hem d'evitar, i per evitar-ho hem d'explicar a les dones els costos que té dur la llosa.

Quins són aquests costos?

Els costos per al 62% de les dones d'aquestes edats és que no tenen temps per anar al gimnàs, per fer un passeig, per descansar. Tenen la salut física i mental molt destruïda, i una relació sexoafectiva amb la seva parella molt dolenta, perquè estan esgotades i enfadades. Això

Es pensen que així arreglaran la situació, però això els perjudica l'economia, avui i quan es jubilin

acaba tenint repercussió emocional en la seva relació de parella. Moltes dones, quan ja no poden més, agafen excedències i reduccions de jornada, perquè és més fàcil canviar de feina que de parella, sobretot si aquesta és el pare del teu fill. Es pensen que així arreglaran la situació, però això els perjudica l'economia, avui i quan es jubilin. És molt important pensar-hi, perquè a sobre moltes dones que fan això s'acaben divorciant perquè la parella no funciona.

El gran error és renunciar a la vida laboral perquè surt més barat quedar-se a casa que pagar l'escola bressol?

El consum de medicació per a l'ansietat en dones es duplica a partir dels 40 anys

Això és una trampa que permet a l'home volar encara més lliure. L'arribada del primer fill trenca la igualtat, la dona xoca amb les expectatives que tenia de la seva parella. A més de la decepció se senten culpables, i hi ajuda l'actual romantització de la maternitat, de manera que agafa reduccions de jornada per tenir cura del fill. Això fa que perdi posicions davant de la parella perquè econòmicament comença a dependre d'ell. Jo recomano que si la dona té mil euros i pot treballar fora, que els utilitzi per pagar ajuda i no perdi la seva independència ni la seva carrera. A més, amb els avenços de les tecnologies, si es-

tàs fora del mercat laboral tres anys, quan tornes ets analfabeta. La llosa de formigó té costos socials perquè moltes empreses tenen més baixes per malaltia en dones que en homes per la doble càrrega de feina. La Seguretat Social acaba gastant més en dones, que vivim més però amb pitjor qualitat de vida. El consum de medicació per a l'ansietat en dones es duplica a partir dels 40 anys. Moltes dones tenen menys fills del que voldrien perquè no donen l'abast, i un altre cost són els divorcis.

En el divorci els homes també hi surten perdent.

Molts homes m'han dit que han començat a entendre el que li deia la seva dona i han començat a entendre els seus fills després de divorciar-se. Els que no entenen que han de fer equip amb la seva parella s'haurien de quedar sols perquè així espavillaran. Però mentrestant, si no volem perdre la salut ens hauriem de conscienciar les dones. Canvia de parella abans de canviar de feina. No perdís la feina, que és la teva assegurança de vida, mental i econòmica. ■